

Syyskuu 2024

Suomalaisten listayhtiöiden yritysosastot 2018–2024

Johdanto

Nasdaq Helsingin listayhtiöt* ovat ahkeria tekemään yrityskauppoja Suomen rajojen ulkopuolella. Yrityskauppojen kohteita on löytynyt vuodesta 2018 alkaen ulkomailta lähes yhtä paljon kuin kotimaasta. Eniten yrityksiä on ostettu muista Pohjoismaista. Yritystojen lukumäärällä mitattuna pohjoismaisia kohteita on enemmän kuin muista Euroopan maista yhteensä.

Ostettujen yritysten koossa ero on myös selvä: ulkomaiset kaupat ovat suurempia kuin kotimaiset. Suomalaiset yritykset pyrkivät ostamaan ulkomaisia kasvuyrityksiä samaan tapaan kuin ulkomaisia yrityksiä on ”syytetty” suomalaisten kasvuyritysten ostosta. Yhteensä yrityskauppoja on tehty noin 27 miljardilla eurolla 2018–6/2024. Lukumääräisesti suurin osa (55 %) yrityshankinnoista kohdistui kotimaisiin yhtiöihin, kun taas ulkomaisista hankinnoista maksettiin n. 85 % maksetuista kauppahinnoista.

Ulkomaiset myyjät suosivat rahavastiketta enemmän kuin suomalaiset, tai suomalaiset yhtiöt eivät halua dilutoida osakkeenomistajiaan tai antaa osakeomistuksen kautta valtaa ulkomaisille, kun kaupat ovat suurempia. Kotimaisissa hankinnoista noin 31 %:ssa osakkeita on käytetty maksuvälineenä osana kauppahintaa, kun taas ulkomaisista hankinnoissa osakkeilla maksettiin transaktioista noin 22 %:ssa.

Olemme keränneet tietoja suomalaisten, Nasdaq Helsingin listayhtiöiden tekemistä yrityskaupoista vuodesta 2018 alkaen. Tietoja on kerätty yhtiöiden tilinpäätöksistä vuosilta 2018–2023, vuoden 2024 kvartaaliraporteista, S&P Capital IQ -yrityskauppatietokannasta sekä Mergermarket -yrityskauppatietokannasta.

Kokonaiskauppahintoja analysoidessa tulee huomioida, että kauppahinta oli ilmoitettu vain 48 %:lle otokseemme sisällyneistä hankinnoista.

*Nasdaq Helsingin listayhtiöillä tarkoitetaan sekä Helsingin Nasdaq-päälistalla, että Helsingin Nasdaq First North Growth -markkinalla listattuja yhtiöitä

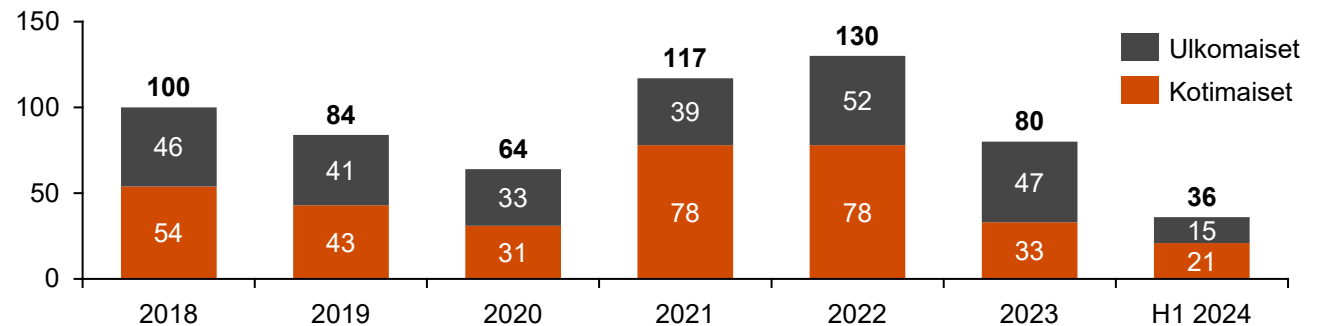
Ulkomaiset yhtiöt kiinnostavat suomalaisia ostajia

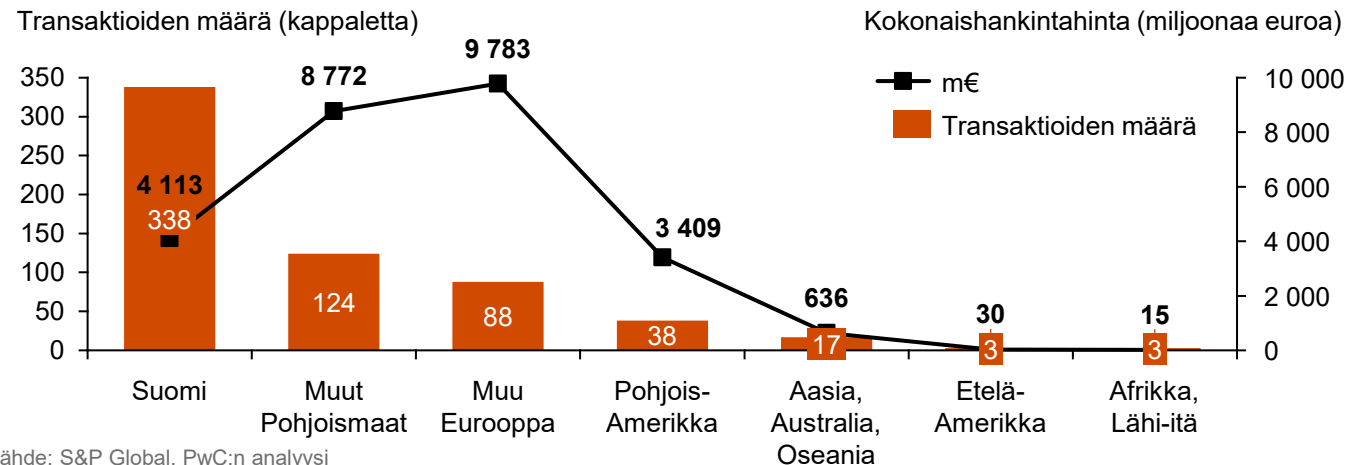
Ostettavaa löytyy Suomen lisäksi Euroopasta, etenkin läheltä muista Pohjoismaista.

- Yrityshankintoja oli tutkimuksen ajanjaksolla yhteensä 611, joista 338 (55 %) hankinnassa kohde on ollut suomalainen ja 273 (45 %) hankinnassa ulkomainen.
- Keskimäärin yrityshankintoja tehtiin vuosittain 92 kappaletta.
- Korkeimmillaan yrityshankintoja tehtiin vuonna 2021 (117 kpl), ja vuonna 2022 (130 kpl), jolloin etenkin ulkomaisia yrityshankintoja tehtiin enemmän verrattuna muihin vuosiin.
- Keskimäärin 45 % hankittavista liiketoiminnoista on ulkomaisia. Erityisesti muut pohjoismaiset yhtiöt ovat kiinnostaneet suomalaisia ostajia.
- Muiden eurooppalaisten yhtiöiden hankintahinnoista noin 56 % kohdistui saksalaisiin hankintoihin, joista tarkastelujaksolla suurimpana on Fortumin Uniper-hankinta.
- Muiden pohjoismaisten yhtiöiden hankintahinnoista noin 47 % koostui norjalaisten yhtiöiden hankinnoista, muun muassa Tieto Oyj:n fuusio EVRY:n kanssa.

Yrityshankinnat vuosittain kohteen alkuperämaan mukaisesti 2018–6/2024 (kappaletta)

Yrityshankinnat kohteen alueen mukaisesti

Lähde: S&P Global, PwC:n analyysi

Nasdaq Helsingin listayhtiöt tekivät yrityshankintoja yhteensä 26,8 miljardilla eurolla

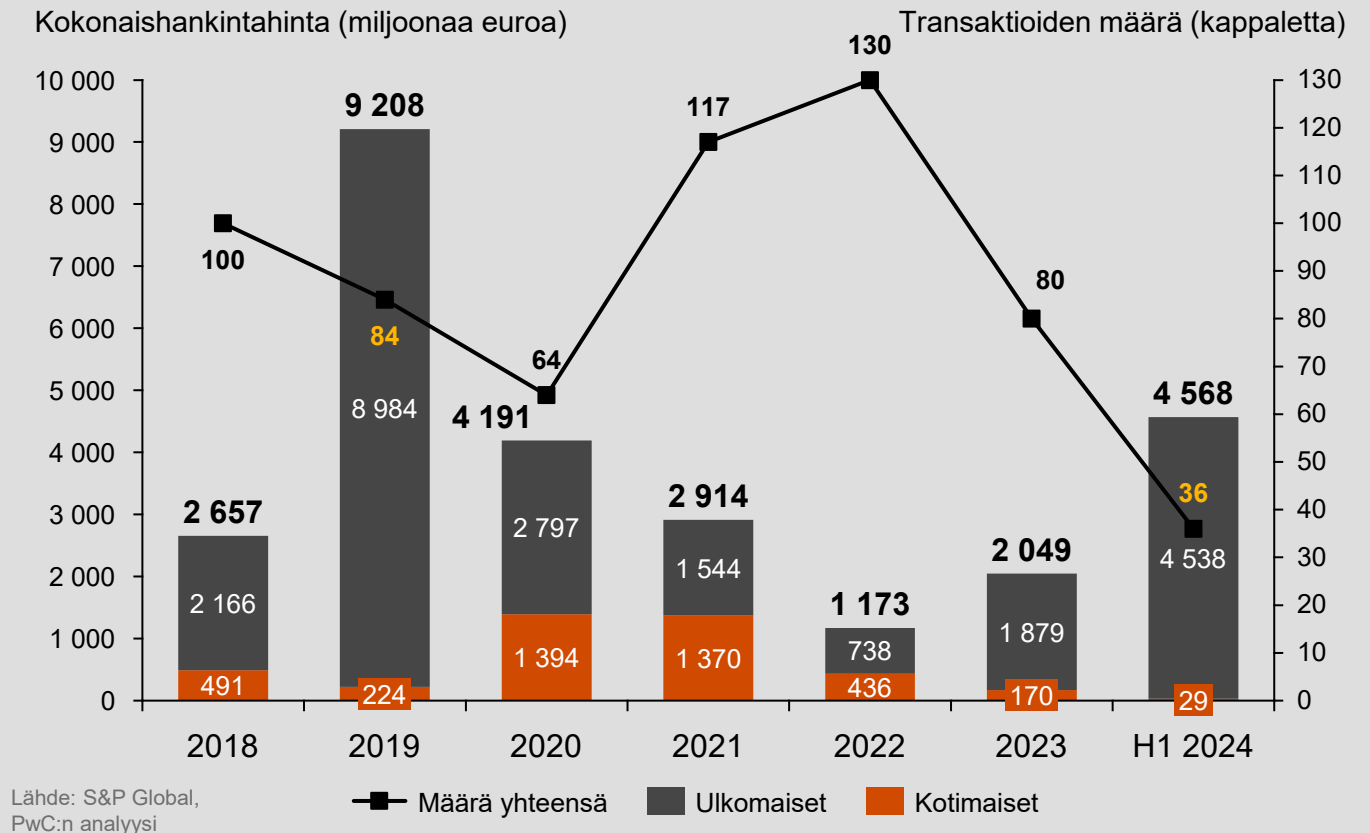

Yhteensä yrityskauppojen kauppahinnat ovat yli 26 miljardia euroa. Neljä viidesosaa on maksettu ulkomaisista yrityksistä.

- Nasdaq Helsingin listayhtiöt* ovat maksaneet hankkimistaan kohteista yhteensä 26,8 miljardia euroa 2018–6/2024. Ulkomaisten yrityshankintojen osuus on 22,6 miljardia euroa eli noin 85 %.
- Ulkomaisten hankintojen osuus on suhteessa suurin vuonna 2019, 98 % vuoden kokonaishankinnoista, ja H1/2024, 99 % kokonaishankinnoista.
- Kauppojen lukumäärän ja kokonaishankintahintojen välillä ei ole selkeää yhteyttä, vaan korkeat kokonaishankintahinnat selittyvät pääosin muutamalla suurella yksittäishankinnalla. Vuoden 2024 alussa ulkomaisista yhtiöistä suurimmat sovitut yrityskaupat ovat Sampon Topdanmark-hankinta sekä Nokian Infinera Corporation -hankinta.

*Nasdaq Helsingin listayhtiöillä tarkoitetaan sekä Helsingin Nasdaq-päälistalla, että Helsingin Nasdaq First North Growth -markkinalla listattuja yhtiöitä

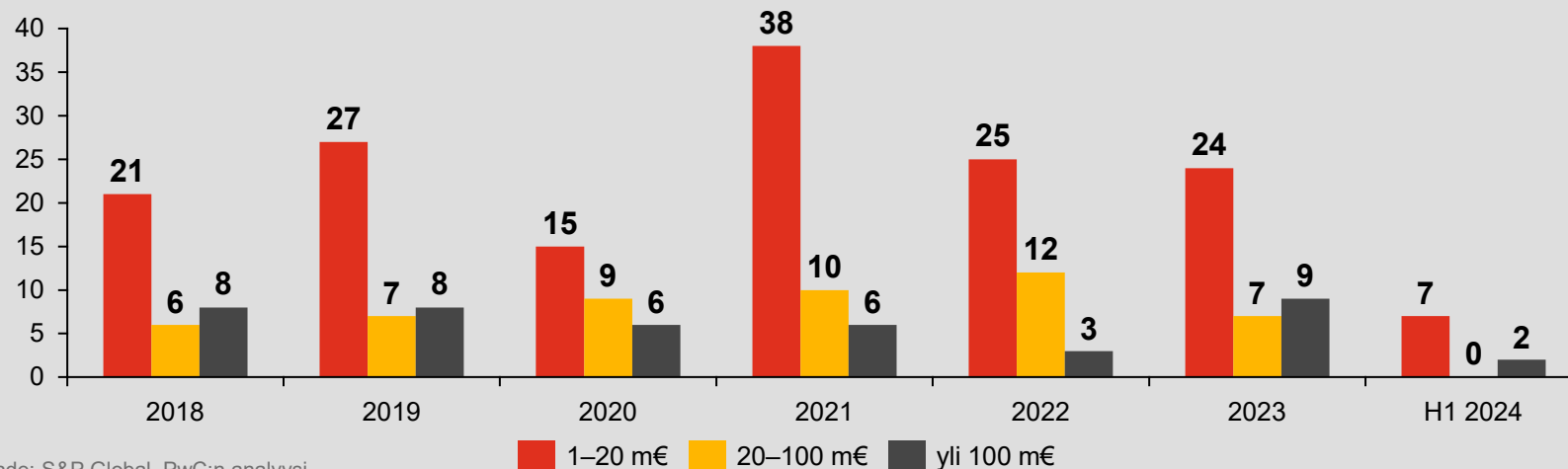
Yhteenlasketut hankintahinnat kohteen alkuperämaan mukaisesti

Kokonaishankintahintoja analysoidessa tulee huomioida, että kauppahinta oli ilmoitettu vain 48 %:lle otokseemme sisällyneistä hankinnoista.

Pääosin listayhtiöiden tekemät hankinnat ovat olleet pieniä, kauppahinnaltaan alle 20 M€:n kokoluokassa

Yrityshankinnat luokiteltuna kohteen maksetun kauppahinnan mukaisesti (kappaletta)

Lähde: S&P Global, PwC:n analyysi

Suurin osa yrityskauppojen kohteista on pieniä. Yli puolet hankinnoista on kauppahinnaltaan alle 20 miljoonaa euroa. Isot, yli 100 miljoonan euron hankinnat ovat harvinaisempia.

Kauppahintoja analysoidessa tulee huomioida, että kauppahinta oli ilmoitettu vain 48 %:lle otokseemme sisällyneistä hankinnoista.

- Nasdaq Helsingin listayhtiöt ovat tehneet pääosin pieniä hankintoja, joissa kohteesta maksettu kauppahinta on ollut 1–20 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 pieniä, alle 20 miljoonan euron hankintoja tehtiin tarkastelujaksolla eniten, yhteensä 38 kappaletta. Kaikista tarkastelujakson hankinnoista, joista kauppahinta on tiedossa, yli puolet kuului tähän kokoluokkaan.
- Suuria, yli 100 miljoonan euron yrityshankintoja on tarkastelujaksolla ollut keskimäärin kuusi kappaletta vuodessa.
- Suurten yrityshankintojen vähäisyyttä selittää todennäköisesti ainakin osittain se, että monella suomalaisyhtiöllä ei ole mahdollisuutta tai pääomia toteuttaa suuria yritysostoja.

Ulkomaisissa yrityshankinnoissa suositaan rahavastiketta

Vajaassa kolmasosassa kotimaisista yrityskaupoista maksettiin ostavan yhtiön osakkeilla.

- Ulkomaiset myyjät suosivat rahavastiketta enemmän kuin suomalaiset, tai suomalaiset yhtiöt eivät halua dilutoida osakkeenomistajiaan tai antaa osakemistuksen kautta valtaa ulkomaisille omistajille, kun kaupat ovat suurempia.
- Kotimaista hankinnoista noin 31 %:ssa osakkeita on käytetty maksuvälineenä osana kauppahintaa, kun ulkomaisissa selvästi harvemmissa, noin 22 %:ssa.
- Suuremmissa yrityshankinnoissa maksetaan usein iso osa kauppahinnasta osakkeilla. Esimerkkeinä toimivat Valmetin ja Nelesin sekä Evlin ja EAB Groupin fuusiot. Osakkeilla maksaminen mahdollistaa isompia kauppvoja, kun ostohintaa ei tarvitse rahoittaa velkarahalla. Lisäksi osakkeilla maksaminen jakaa yrityskaupassa tavoiteltavien synergioden toteutumisen riskiä selkeämmin myös myyjälle.

Osakkeilla maksettujen kauppojen osuus

Kotimaiset hankinnat

31,2 %

Ulkomaiset hankinnat

21,8 %

Lähde: S&P Global,
PwC:n analyysi

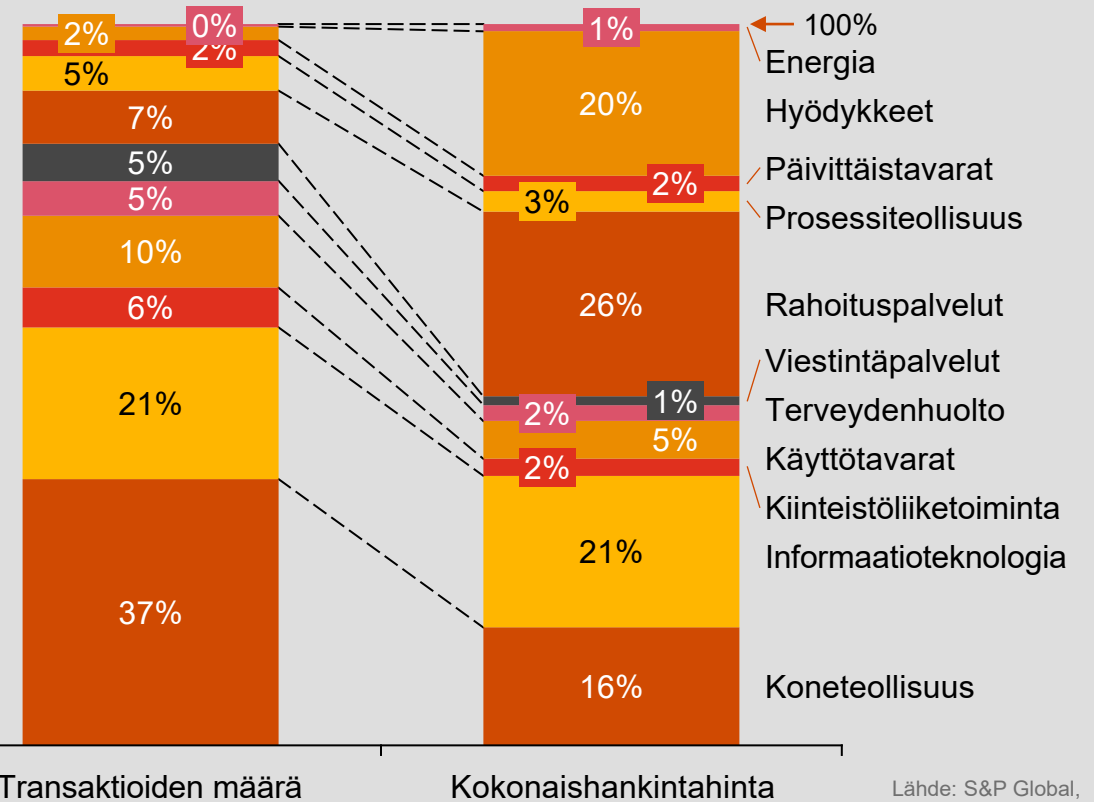
Yrityshankinnat sektoreittain

Rahoitusalan yritysten osuus maksetuista kauppahinnoista oli suurin. Koneteollisuuden yritykset tekivät määrällisesti eniten kauppoja.

- Sektorikohtaiset tiedot on esitetty selvityksen 271 transaktiosta, joissa ostokohteen sektori on ollut saatavilla ja joista kauppahinta on ilmoitettu.
- Transaktioiden lukumäärän ja kokonaishankintahinnan välillä ei ole selvää yhteyttä. Rahoituspalveluiden sektori kattaa noin 26 % kokonaishankintahinnasta, mutta transaktioiden lukumäärällä mitattuna se on vain noin 7 % kokonaislukumäärästä ja kuvastaa transaktioiden keskimääräistä korkeampaa hankintahintaa. Samoin korkeita hankintahintoja on maksettu myös hyödykesektorilla.
- Koneteollisuuden yritykset tekivät määrällisesti eniten kauppoja noin 37 %:n osuudella. Näiden kauppojen osuus kokonaishankintahinnasta on noin 16 %.
- Terveystieteiden sektorilla puolestaan tehtiin paljon pieniä hankintoja. Transaktioiden lukumäärällä mitattuna se kattaa noin 5 % kokonaisuudesta, mutta hankintahinnoilla mitattuna vain noin 2 %.

Yritysosot sektoreittain kappalemäärän (#) ja hankintahinnan (M€) suhteen

Lähde: S&P Global, PwC:n analyysi

Miltä tulevaisuus näyttää?

Suomalaiset yritykset etsivät kohteita niin globaalisti, muista Pohjoismaista kuin kotimaasta.

- Odotamme viime vuosien yritysostotrendien jatkuvan. Yhtiöiden itsensä kertoman mukaan ulkomailta ostokohteita etsiviä yhtiöitä vuoden 2024 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ovat ainakin Harvia, Kemira, Kone, Metso, Nokia ja Scania.
- Muista Pohjoismaista ostokohteita ovat etsineet Kesko, Nordea, Oriola ja Tokmanni. Nordea etsii matalan riskin ostokohteita päämarkkinoiltaan muista Pohjoismaista.
- Kotimaisia ostokohteita etsiviä ovat oman kertomansa mukaan esimerkiksi Administer ja Terveystalo. Terveystalo etsii pääasiassa kotimaisia pienempiä ostokohteita. Terveystalo on ollut viime vuosina aktiivinen pienempien, pääasiassa kotimaisten hankintojen toteuttamisessa. Terveystalo on kertonut olevansa tulevaisuudessa kiinnostunut suuremmista hankinnoista myös Ruotsista.

Raportin laatimisperiaatteet

PwC:n ”Suomalaisten listayhtiöiden yritysostot 2018-2024” -selvitys raportoi Helsingin säännellyllä Nasdaq-päälisalla sekä Helsingin sääntelemättömällä Nasdaq First North Growth Market -markkinalla listattujen yhtiöiden yrityshankinnoista välillä 1.1.2018 ja 30.6.2024.

Tutkimuksen otos sisältää kaikki S&P Capital IQ -tietokannasta saatavilla olevat, toteutuneet yrityshankinnat, joissa ostajana toiminut yritys tai sen emoyritys on ollut hankinnan päättämishetkellä listattuna toiselle edellä mainituista markkinapaikoista. Vuoden 2024 data sisältää lisäksi yrityshankinnat, joista on annettu ilmoitus, mutta joita ei ole vielä saatettu päätökseen.

Kokonaiskauppahintoja tarkasteltaessa on hyvä huomioida, että vain 48 %:ssa otokseemme sisältyneistä hankinnoista on ilmoitettu kauppahinta.

Yrityshankintojen maantieteellinen jaottelu perustuu ostokohteena olevan yhteisön pääkonttorin sijaintiin, ja aluejaot ovat S&P Capital IQ -tietokannan määrittelyn mukaiset. Sektorikohtaisessa luokittelussa on käytetty S&P Capital IQ -tietokannan käyttämää sektoriluokittelua. Yritysostohuhujen lähteenä on käytetty Mergermarket-tietokantaa.

Tutkimuksen tietolähteinä on käytetty S&P Capital IQ -tietokantaa sekä Mergermarket-tietokantaa. PwC ei vastaa esitettyjen tietojen oikeellisuudesta.

Yhteyshenkilösi PwC:llä

Sari Elonheimo

Partner, Capital Markets and
Accounting Advisory Services
+358 50 090 0484
sari.elonheimo@pwc.com

Ilkka Simula

Partner, Deals & Private Equity
Lead
+358 20 787 8522
ilkka.simula@pwc.com

Marko Koski

Partner, M&A Integration &
Separation
+358 20 787 8745
marko.koski@pwc.com

Eveliina Paavilainen

Partner, Transaction Services
+358 20 787 7139
eveliina.paavilainen@pwc.com

Peter Niemioja

Director, Capital Markets and
Accounting Advisory Services
+358 20 787 8116
peter.niemioja@pwc.com

Esko Saura

Director, Capital Markets and
Accounting Advisory Services
+358 20 787 8439
esko.saura@pwc.com

pwc

At PwC, our purpose is to build trust in society and solve important problems. We're a network of firms in 151 countries with over 360,000 people who are committed to delivering quality in assurance, advisory and tax services. Find out more and tell us what matters to you by visiting us at www.pwc.com.

This content is for general information purposes only, and should not be used as a substitute for consultation with professional advisors. You should not act upon the information contained in this publication without obtaining specific professional advice. No representation or warranty (express or implied) is given as to the accuracy or completeness of the information contained in this publication, and, to the extent permitted by law, PwC, its members, employees and agents do not accept or assume any liability, responsibility or duty of care for any consequences of you or anyone else acting, or refraining to act, in reliance on the information contained in this publication or for any decision based on it.

© 2024 PwC. All rights reserved. PwC refers to the PwC network and/or one or more of its member firms, each of which is a separate legal entity. Please see www.pwc.com/structure for further details.